

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

**po dopunjenom Zahtjevu Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka, Bosna i Hercegovina**

Sarajevo
avgust, 2025. godine

Broj: 07-26-7-020-7/24
Sarajevo, 4. avgust 2025. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na osnovu člana 25. stav (1) tačka f. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Dopuni Zahtjeva za izdavanje mišljenja Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 109/III, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, zaprimljenog dana 7. jula 2025. godine pod brojem: 07-26-7-020-4/24, na 32. (tridesetdrugoj) sjednici održanoj dana 4. avgusta 2025. godine, je donijelo

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 20. marta 2025. godine, donijelo Mišljenje broj: 07-26-7-020-2/24, po Zahtjevu za izdavanje mišljenja (u daljem tekstu: Zahtjev) podnosioca Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 109/III, 78 000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: EPF a.d. Banja Luka), a u vezi s obavezom prijave namjere koncentracije.

U bitnom u Zahtjevu se navodi kako je EPF a.d. Banja Luka privredni subjekt koji se bavi djelatnošću organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima u Bosni i Hercegovini. Kao jedna vrsta zajedničkog ulaganja, osnovan je od strane četiri dioničara: Triglav, pokojinska družba, d.d. Ljubljana, Republika Slovenija, (34% udjela u osnovnom kapitalu), Penzijski rezervni fond Republike Srpske (33% udjela u temeljnom kapitalu), EBRD – Evropska banka za obnovu i razvoj (16,5% udjela u temeljnom kapitalu) i ENEF – Fond za upravljanje preduzeća (16,5% udjela u osnovnom kapitalu). Kao takvo, dobilo je dozvolu za rad – obavljanje djelatnosti organizovanja i upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondovima i mirovinskim planovima Rješenjem broj 4.05-559-1/17 od 30. maja 2017. godine od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske. Društvo je upisano u registar društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima koji se vodi pri Agenciji za osiguranje Republike Srpske pod brojem: RDU-1.

U Zahtjevu se dalje navodi kako je dana 23. maja 2024. godine, a na osnovu člana 14. stav (4) Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 13/09 i 107/19), EPF a.d. Banja Luka je podnijelo Obavijest o namjeri transakcija dionicama EPF a.d. Banja Luka, Agenciji za osiguranje Republike Srpske za dva dioničara: EBRD i ENEF, u kojem iskazuju namjeru prodaje svojih dionica postojećem dioničaru Triglav, pokojinska družba, d.d. Ljubljana, Republika Slovenija, čime bi isti stekao 67% udjela u osnovnom kapitalu.

Gore navedeno Mišljenje Konkurencijskog vijeća broj: 07-26-7-020-2/24 se zasnivalo na podacima dostavljenim u Zahtjevu, te je stav Konkurencijskog vijeća bio da navedena poslovna transakcija podliježe obavezi prijave koncentracije, odnosno privredni subjekt Triglav d.d. Ljubljana je u obavezi prijave koncentracije u skladu sa Zakonom o konkurenciji, te je u istom navedeno kako u slučaju da isti odstupaju od navedenih mišljenje se ne može primijeniti.

Dana 7. maja 2025. godine, Konkurencijsko vijeće je zaprimilo akt Dopuna Zahtjeva za davanje stručnog mišljenja, preporuka i tumačenja, u kojem se u bitnom navodi slijedeće:

U prvobitno dostavljenom Zahtjevu nisu dostavljene potpune informacije vezano za opisanu poslovnu transakciju, te zbog toga se traži novo Mišljenje, te se ističu dodatne činjenice i podaci koje nisu bile navedene u odnosu na prvobitni zahtjev, a koji se ogledaju u slijedećem:

- Društvo EPF a.d. Banja Luka je zatvoreno dioničko društvo, što znači da ne objavljuje javnu ponudu za kupnju dionica, ni javnu objavu namjere za ponudu kupnje dionica.

- Članom 12. stav (1) tačka a) i b) Zakona o konkurenciji predviđeno je da se koncentracijom smatra *sticanje kontrole ili dominantnog uticaja jednog*, odnosno više privrednih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih privrednih subjekata, ili dijelom drugog privrednog subjekta, odnosno dijelovima drugih privrednih subjekata, i to sticanje kupovinom većine dionica ili udjela osnovnog kapitala, ili sticanje većine prava glasa.

- Prema dopunjenom zahtjevu namjeravanom transakcijom, privredni subjekt Triglav d.d. Ljubljana, će steći većinski udio u kapitalu Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka, *ali neće steći kontrolu ili dominantni uticaj nad EPF a.d. Banja Luka*, niti nad drugim privrednim subjektom koji ostaje dioničar u EPF a.d. Banja Luka, tj. Penzijskim rezervnim fondom Republike Srpske a.d. Banja Luka. Naime, u skladu s članom 22. stav (1) Statuta EPF a.d. Banja Luka, kvorum za sjednicu čine dioničari koji posjeduju ukupan broj dionica sa pravom glasa.

U kvorum se računaju i glasovi dioničara koji u skladu sa Statutom mogu glasati i pisanim putem. Također, prema članu 23. Statuta, ako na sjednici skupštine ne postoji kvorum, sve odluke se donose potvrdnim glasom svih dioničara osobno nazočnih ili preko punomoćnika koji imaju pravo glasa o potvrdnom pitanju, što znači da ne postoji mogućnost preglasavanja, već je uspostavljeno načelo koncensusa u odlučivanju. Nadalje, članom 27. stav (3) i (4) Statuta EPF a.d. Banja Luka, predviđeno je identično rješenje kada je u pitanju Upravni odbor „(3) Kvorum za rad i odlučivanje Upravnog odbora čini ukupan broj članova odbora. (4) Smatra se da je odluka Upravnog odbora donesena kad se za nju izjasne svi nazočni članovi odbora.“

- S tim u vezi, navodi se u dopunjenom Zahtjevu kako predmetnom transakcijom Triglav d.d. Ljubljana, neće steći kontrolu ili dominantni uticaj kako je to opisano u članu 12. stav (1) Zakona o konkurenciji, jer sticanje kupovinom većine dionica osnovnog kapitala se ne stiče većina prava glasa, odnosno odlučivanja u EPF a.d.

Banja Luka. Tako, svaka dosadašnja održana sjednica Upravnog odbora i Skupštine društva je provedena po navedenim odredbama Statuta, gdje su sve odluke donesene uz stopostotnu nazočnost i pozitivno izjašnjenje svih članova navedenih kolektivnih tijela.

- U dopunjenom Zahtjevu podnosilac navodi i s obzirom da se Konkurencijsko vijeće može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i Evropske komisije u *Obavijesti Komisije o pojmu koncentracije prema Uredbi Vijeća br. 4064/89* stoji slijedeće:

- 4. *Utvrđivanjem postojanja koncentracije prema Uredbi o koncentracijama temelji se prije na kvalitativnim, nego na kvantitativnim kriterijima, usredotočujući se pritom na pojam **kontrole**. Ti kriteriji obuhvaćaju kako pravna, tako i činjenična razmatranja. Proizlazi, dakle, da do sticanja kontrole može doći na pravnom ili na činjeničnoj osnovi.*

Sticanje kontrole

8.

Prema definiciji, koncentracija u smislu Uredbe o koncentracijama postoji samo onda kada dolazi do promjena u kontroli. Unutarnje restrukturiranje unutar grupe društava ne predstavlja koncentraciju.

9.

Do sticanja kontrole može doći čak i kad to nije izričita namjera stranaka. Štaviše, Uredba o koncentracijama jasno određuje kontrolu kao „mogućnost ostvarivanja dominantnog uticaja“, a ne kao stvarno ostvarivanje takvog uticaja. – Uzimajući u obzir navedene odredbe Statuta Društva, ne postoji formalno-pravna ni stvarna mogućnost ostvarivanja dominantnog uticaja.

12. Sticanje Kontrole može biti u obliku samostalne ili zajedničke kontrole. U oba slučaja se definira kao mogućnost ostvarivanja dominantnog uticaja nad poduzetnikom putem prava, ugovora ili drugih sredstava. - U konkretnom slučaju, ne postoji mogućnost dominantnog uticaja ili kontrole ni na ciljno društvo, niti na drugog privrednog subjekta.

13. Samostalna kontrole se u pravilu stiče na pravnom osnovu ako poduzetnik stekne većinu prava glasa u društvu. Nije samo po sebi od važnosti da stečeni udjel predstavlja 50% temeljnog kapitala plus jedna dionica ili 100% osnovnog kapitala. Ako nema drugih faktora, sticanje udjela bez većinskog prava glasa ne predstavlja sticanje kontrole, čak i ako se stiče većina dionica.

19. Zajednička kontrola postoji kada dva ili više poduzetnika ili osoba ima mogućnost ostvarivanja vladajućeg uticaja nad drugim poduzetnikom. - Shodno odredbama Statuta, ne postoji mogućnost da se ostvari dominantni uticaj nad drugim dioničarem ili članom Upravnog odbora.

20. Najjasniji oblik zajedničke kontrole jest onaj u kojem postoje samo dva matična društva s jednakim pravima u zajedničkom pothvatu. U tom slučaju među njima nije potreban formalni sporazum. Ako ipak postoji formalni sporazum, on mora biti u skladu s načelom jednakosti matičnih društava na način da primjerice, određuje da je svako matično društvo ovlašteno na jednak broj predstavnika u tijelima upravljanja te

da nijedna član nema odlučujući glas. Jednakost se može postići i ako oba matična društva imaju pravo imenovati jednak broj članova u organe odlučivanja zajedničkog pothvata.

- Također, kako se navodi u Zahtjevu, u konkretnom slučaju ne postoji pravo, ugovor ili bilo kakvo drugo sredstvo koje omogućuje vladajući uticaj na poduzetnika (ciljno društvo EPF a.d. Banja Luka).

Cijeneći navedene dodatne informacije, Podnosilac zahtjeva moli Konkurencijsko vijeće za izdavanjem mišljenja.

Kako bi dodatno ispitalo dostavljene navode Konkurencijsko vijeće se obratilo EPF a.d. Banja Luka dana 20. maja 2025. godine, sa Zahtjevom za informacije broj: 07-26-7-020-5/24 u kojem se tražila dostava dodatne dokumentacije, te očitovanje o poduzetim aktivnostima kod Agencije za osiguranje Republike Srpske. Dana 29. maja 2025. godine u ostavljenom roku EPF a.d. Banja Luka je dostavio traženo.

Postupajući po podnesenom dopunjenom Zahtjevu, analizom svih dostavljenih podataka i činjenica iz Zahtjeva, a na osnovu Zakonu o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće daje slijedeće mišljenje:

U skladu sa odredbom člana 12. stav (1) Zakona o konkurenciji, Koncentracijom se smatra:

„(1) Koncentracijom u smislu ovog zakona, smatra se:

a) Spajanje ili pripajanje nezavisnih privrednih subjekata ili dijelova privrednih subjekata;

*b) **Sticanje kontrole ili dominantnog uticaja jednog, odnosno više privrednih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih privrednih subjekata ili dijelom drugog privrednog subjekta, odnosno dijelovima drugih privrednih subjekata i to:***

1) sticanjem kupovinom većine dionica ili udjela osnovnog kapitala, ili

2) sticanjem većine prava glasa, ili

3) na drugi način, u skladu sa odredbama zakona koji regulišu osnivanje privrednih subjekata i njihovo upravljanje;

*c) **Zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više nezavisnih privrednih subjekata, koji djeluju kao nezavisni privredni subjekt.***“

Ne osnovu navedenog i podataka dostavljenih u dopunjenom Zahtjevu, Konkurencijsko vijeće smatra da se u iskazanoj namjeri povećanja ukupnih udjela u osnovnom kapitalu od strane privrednog subjekta Triglav a.d., sa 34% udjela u osnovnom kapitalu na 67% **ne predstavlja koncentraciju** u smislu odredbi člana 12. Zakona o konkurenciji, budući da je analizom dostavljanih važećih akta, odnosno Statuta društva (čl. 22., 23. i 27. Statuta), utvrđeno je kako namjeravanom transakcijom neće doći do sticanja pojedinačne kontrole od strane privrednog subjekta Triglav a.d. Ljubljana nad EPF a.d. Banja Luka, niti nad drugim privrednim subjektom koji ostaje dioničar u EPF a.d. Banja Luka, tj. Penzijskim rezervnim fondom Republike Srpske a.d. Banja Luka, jer se sve odluke u tijela odlučivanja Skupštini društva i Upravnom odboru donose konsensusom i saglasnošću svih članova, pa u skladu sa navedenim **ne postoji ni obaveza prijave namjere koncentracije**.

Ovo mišljenje je dato na osnovu podataka iz Zahtjeva, te ukoliko isti odstupaju od navedenih ovo mišljenje se ne može primjenjivati, a Podnosilac zahtjeva je obavezan

postupiti u skladu sa članom 16. Zakona o konkurenciji i Odlukom o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata («Službeni glasnik BiH», br. 34/10).

Predsjednica

Ninela Salihbašić

Dostaviti:

- Naslovu, i
- u spis.